

บทที่ ๓

ประเมินผลการจัดหารายรับและการใช้จ่ายเพื่อพัฒนาการเศรษฐกิจในระหว่าง
ปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๗ และประมาณการที่ควรจะเป็นในระหว่าง ปี ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘

ในขณะที่เขียนวิทยานิพนธ์อยู่นี้ ได้มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
มาเป็นเวลา รวม ๓ ปีแล้ว คือตั้งแต่ปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ เพราะฉะนั้น จึงใคร่ที่จะประเมินผล
การปฏิบัติในด้านการหาเงินมาใช้จ่ายตามโครงการในแผนนั้น เพื่อที่จะได้ทราบว่า การประมาณ
วงเงินที่กำหนดไว้ในแผนกับจำนวนเงินที่รัฐบาลจัดหามาได้จริง ๆ นั้น แตกต่างกันหรือไม่ และ
เพียงใด คุ้มเหตุผลใด ในอีกด้านหนึ่งจะเปรียบเทียบให้เห็นว่า วงเงินที่กำหนดไว้ตามแผน
สำหรับใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะกับรายจ่ายจริงที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจแตกต่างกัน
หรือไม่และเพียงใด คุ้มเหตุผลใด หลังจากนั้นจะได้ประมาณการรายรับและรายจ่ายของรัฐบาล
โดยเฉพาะรายจ่ายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ควรจะเป็นในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘
เมื่อได้กะประมาณวงเงินดังกล่าวแล้ว ก็จะต้องพิจารณาถึงว่า ในการจัดหาเงินมาใช้จ่ายให้เพียงพอ
ตามความต้องการนั้น รัฐบาลประสบกับปัญหาอะไรบ้างหรือไม่

การพิจารณาในบทนี้ แบ่งออกเป็น ๔ หัวข้อ คือ

๑. ประเมินผลการจัดหารายรับของรัฐบาล ในระหว่างปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖
๒. ประเมินผลรายจ่ายพัฒนาการเศรษฐกิจจากแหล่งต่าง ๆ ในระหว่าง
ปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖
๓. ประมาณการรายรับและรายจ่ายของรัฐบาลที่ควรจะเป็น ในระหว่างปี
งบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘
๔. ปัญหาในการหาเงินมาใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจ

^{๕๕} ปี ในที่นี้หมายถึงปีงบประมาณ ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง และสิ้นสุดลงในวัน
ที่ ๓๐ กันยายน ของปีถัดไป แต่สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๐๔ นั้น มีระยะเวลาเพียง ๙ เดือน
เพราะเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดลงวันที่ ๓๐ กันยายน

๑. ประเมินผลการจัดการรายรับของรัฐบาล ในระหว่างปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖

รายรับของรัฐบาลในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ ตามที่ประมาณไว้ในแผนพัฒนา
การเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๘ เปรียบเทียบกับรายรับที่เป็นจริงในระหว่างระยะ
เวลาเดียวกัน อาจแสดงให้เห็นได้ดังในตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗

เปรียบเทียบรายรับของรัฐบาลที่ประมาณไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

กับรายรับที่เป็นจริงในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖

(ล้านบาท)

รายการ	๒๕๐๔ (๘ เดือน)		๒๕๐๕		๒๕๐๖		รวม ๒๕๐๔-๒๕๐๖		รายรับจริง มากกว่า - น้อยกว่า รายรับตาม
	แผน	จริง	แผน	จริง	แผน	จริง	แผน	จริง	
รายได้ ๒/									
(๑) ภาษีอากร		๕,๒๕๐.๓		๗,๓๗๑.๐		๗,๘๑๑.๕		๒๐,๔๓๓.๐	
(๒) การขาย สิ่งของ และบริการ		๑๕๓.๓		๒๒๗.๕		๓๔๗.๑		๗๒๗.๘	
(๓) รัฐพาณิชย์		๑๑๓.๖		๒๐๖.๘		๒๒๖.๒		๕๔๖.๗	
(๔) รายได้อื่น		๑๗๒.๕		๑๘๐.๘		๒๔๘.๘		๖๐๓.๒	
รวมรายได้	๕,๓๒๕.๐	๕,๖๘๘.๐	๗,๖๐๐.๐	๗,๘๘๖.๓	๘,๑๐๐.๐	๘,๖๓๔.๖	๒๑,๐๒๕.๐	๒๒,๓๑๐.๘	+ ๑๒๕.๘
เงินกูภายใน ประเทศ									
(๑) กูจากธนาคาร แห่งประเทศไทย (ในทศนิยม)	๕๒๕.๐	๔๗๕.๐	๗๐๐.๐	๖๕๕.๐	๖๐๐.๐	๕๖๐.๐	๑,๕๒๕.๐	๑,๗๘๐.๐	- ๑๓๕.๐
(๒) กูเพิ่มเติมจาก ธนาคารแห่ง ประเทศไทย	๑๑๒.๕	๓.๘	๑๕๐.๐	๖.๘	๑๕๐.๐	๘.๖	๔๑๒.๕	๒๐.๓	- ๓๙๒.๒
(๓) กูด้วยการขาย พันธบัตรและ อื่นๆ	๑๘๗.๕	๔๒๓.๕	๓๐๐.๐	๗๓๘.๑	๓๕๐.๐	๘๖๒.๗	๘๓๗.๕	๒,๑๕๕.๒	+ ๑๓๑๗.๗
รวมเงินกูภายใน ประเทศ	๘๒๕.๐	๘๐๒.๓	๑,๑๕๐.๐	๑,๔๐๐.๘	๑,๑๐๐.๐	๑,๖๖๒.๓	๒,๗๗๕.๐	๓,๙๕๕.๕	+ ๑๗๘.๕
รวมรายรับภายใน ประเทศ (๑ + ๒)	๖,๑๕๐.๐	๖,๕๘๖.๒	๘,๗๕๐.๐	๘,๓๘๗.๒	๘,๓๐๐.๐	๑๐,๒๙๕.๒	๒๔,๒๐๐.๐	๒๖,๒๖๖.๓	๒๐๔๖.๓
เงินกูจากต่างประเทศ							๑,๕๐๐.๐	๓,๒๘๘.๐	+ ๑๗๘๘.๐
ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ							๑,๕๐๐.๐	๑,๘๓๘.๐	+ ๓๓๘.๐

- หมายเหตุ ๑/ ประมาณการรายรับตามแผนได้ปรับให้มีระยะเวลา ๕ เดือน เพื่อจะได้เปรียบเทียบกับรายรับจริงในระยะเวลาเดียวกัน
- ๒/ ยอดรายได้ตามแผนได้แสดงเป็นจำนวนรวม มิได้แยกรายละเอียดยกประมาณการของแต่ละงบ

- ที่มา : ก. สำหรับรายรับที่ประมาณไว้ตามแผน คัดจากแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๘
- ข. สำหรับรายรับจริงมีแหล่งที่มาดังนี้ คือ รายได้ (ทั้ง ๔งบ) ได้จากกรมบัญชีกลาง เงินกู้ภายในประเทศ (ทุกประเภท) ได้จากธนาคารแห่งประเทศไทย เงินกู้จากต่างประเทศและความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ได้จากเอกสารที่ผู้เชี่ยวชาญของธนาคารโลก ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติได้รวบรวมขึ้นไว้

จากตารางที่ ๗ จะเห็นได้ว่า รายรับภายในประเทศที่รัฐบาลได้รับจริงในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ มากกว่าที่ประมาณไว้ตามแผน ถึง ๒,๐๗๖.๓ ล้านบาท กล่าวคือ รายได้จริงสูงขึ้น ๑,๒๕๕.๘ ล้านบาท และเงินกู้จริงภายในประเทศสูงขึ้น ๘๕๐.๕ ล้านบาท สำหรับยอดเงินกู้ภายในประเทศนี้ ปรากฏว่าจริงจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ทั้งกู้เพื่อใช้หนี้เก่าและกู้เพิ่มเติม) น้อยกว่าที่ประมาณไว้ตามแผน ๕๒๗.๒ ล้านบาท แต่กู้จริงจากแหล่งอื่น ซึ่งมีใช้ธนาคารแห่งประเทศไทยมากกว่าที่ประมาณไว้ตามแผน ถึง ๑,๓๑๗.๗ ล้านบาท ส่วนเงินกู้จริงจากต่างประเทศและความช่วยเหลือจากต่างประเทศที่ได้รับจริง ปรากฏว่ามากกว่าที่ประมาณไว้ตามแผน ถึง ๑,๗๕๕.๐ ล้านบาท และ ๓๓๕.๐ ล้านบาทตามลำดับ

อนึ่ง จากตารางที่ ๗ จะเห็นได้ว่า รายได้จริงจากภาษีอากรมีจำนวนถึงร้อยละ ๕๒ ของรายได้จริงทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น ในการที่จะอธิบายว่า เพราะเหตุใดที่รายได้จริงในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ จึงมากกว่ารายได้ที่ประมาณไว้ตามแผน ถึง ๑,๒๕๕.๘ ล้านบาท จะอธิบายแต่เฉพาะภาษีอากรเท่านั้น นอกจากนั้นก็ยังเป็นการยากที่จะให้เหตุผลว่า ทำไมรายได้จริงอื่น ๆ ซึ่งมีใช้ภาษีอากรจึงเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพราะการประมาณการรายรับในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มิได้แยกแสดงให้เห็นว่า ได้ประมาณการรายรับสำหรับรายได้จากการขายสิ่งของและบริการ

รัฐพาณิชย์ และรายได้อื่นไว้เท่าใด

ในการที่จะอธิบายว่า ภาษีอากรประเภทใดที่เพิ่มขึ้นมากในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ นั้น ก็จำเป็นที่จะต้องทราบถึงจำนวนเงินภาษีอากรแต่ละประเภทที่รัฐเก็บได้จริงในระหว่าง ๓ ปีนั้นเสียก่อน ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔

ภาษีอากรที่รัฐบาลเก็บได้จริงในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ แยกตามหมวด

(ล้านบาท)

หมวด	๒๕๐๔		๒๕๐๕	๒๕๐๖	รวม ๓ ปี
	๙ เดือน	๑๒ เดือน			
ภาษีเงินได้	๕๓๘.๗	๖๘๑.๖	๗๒๘.๐	๗๕๐.๕	๒,๖๙๐.๑
ภาษีการขายทั่วไป	๖๒๕.๓	๗๙๖.๐	๑,๔๕๖.๒	๑,๕๔๓.๗	๓,๖๒๑.๒
ภาษีการขายเฉพาะ	๕๖๗.๗	๖๗๒.๑	๕๖๐.๘	๕๗๓.๔	๒,๓๗๓.๐
ภาษีสินค้าเข้าออก (รวมฟรีเมียวมขาว)	๒,๗๙๗.๔	๓,๕๔๖.๖	๓,๖๖๖.๒	๓,๗๔๑.๐	๑๓,๗๕๑.๒
ภาษีสถิติและการ อนุญาต	๑๙๒.๙	๒๓๘.๖	๒๓๒.๒	๒๔๘.๘	๙๑๒.๕
ภาษีสถิติอื่น	๕๒๗.๕	๖๗๕.๕	๗๒๗.๕	๘๒๔.๐	๒,๗๕๔.๕
รวม	๕,๒๕๐.๕	๖,๖๑๔.๔	๗,๓๗๑.๐	๗,๘๑๑.๕	๒๖,๐๓๖.๘

ที่มา : กรมบัญชีกลาง

จากตารางที่ ๔ จะเห็นได้ว่า ภาษีที่เก็บได้เพิ่มขึ้นในอัตราสูงที่สุดก็คือ ภาษีการขายทั่วไป (ซึ่งประกอบด้วยภาษีการค้าและอากรแสตมป์) และภาษีสถิติอื่น (ซึ่งประกอบด้วยภาษีจากทรัพย์สิน และภาษีสถิติผูกขาด) ส่วนภาษีที่เก็บได้เพิ่มขึ้นไม่มากนัก คือภาษีสินค้าเข้าออก

ภาษีเงินได้ และภาษีลักษณะการอนุญาต ภาษีที่เก็บไค้ลดลง ก็คือภาษีการขายเฉพาะ (ซึ่งประกอบด้วย ภาษีโภคภัณฑ์ภายใน และภาษีทรัพย์สินธรรมชาติ) เพราะฉะนั้น ถ้าจะกล่าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นได้ว่า ภาษีที่มีส่วนสำคัญที่สุดในการทำให้รายได้จากภาษีอากร เพิ่มขึ้นมากในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ ก็คือภาษีการค้า

เหตุผลที่รัฐบาลเก็บภาษีการค้าไค้สูงขึ้นมากนั้น ก็เพราะว่า เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๐๔ ไค้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ ส่วนสำคัญที่สุดของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ก็คือการปรับปรุงหลักการจัดเก็บและอัตราภาษีการค้าเสียใหม่ ผิดไปจากเดิมเป็นอันมาก โดยมีเหตุผลเพื่อให้การจัดเก็บสะดวกและรัดกุมขึ้น ทั้งนี้ โดยยกเลิกภาษีการค้าตามหลักเกณฑ์เดิม ยกเลิกอากรแสตมป์เฉพาะที่กำหนดให้ผู้ประกอบการค้า เสียเป็นตั๋วเงิน และยกเลิกภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ทั้งหมด แล้วนำเอาภาษีอากรทั้ง ๓ ประเภทดังกล่าวมารวมบัญญัติเป็นภาษีใหม่ เรียกว่า "ภาษีการค้า"

ภายหลังที่ไค้ประกาศใช้บทบัญญัติของภาษีการค้าใหม่นี้แล้ว ปรากฏว่า รายได้ของรัฐบาลจากภาษีการค้าในปีงบประมาณ ๒๕๐๕ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๐๔ ถึง ๖๔๕ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๘๐ ทั้งนี้ เพราะภาษีการค้าเก่านั้นจัดเก็บในทุก ๆ ทอดของการประกอบการค้า แต่ภาษีการค้าใหม่นี้เก็บทอดเดียวจากคนทอดที่สุดของการประกอบการค้า เช่นจากผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้ผลิต ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งทำให้สะดวกในการจัดเก็บ ลดการหลีกเลี่ยงภาษีไค้มาก

อนึ่ง การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวแกภาษีอากรขึ้นตามพระราชบัญญัติตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวแกภาษีอากรและรายได้อื่นของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๓ ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้รายได้จากภาษีอากรและอื่น ๆ เพิ่มขึ้น (ดูรายละเอียดในบทที่ ๔) เพราะการหลีกเลี่ยงภาษีอากรทำได้ลำบากขึ้น

๒. ประเมินผลรายจ่ายพัฒนาการ เศรษฐกิจจากแหล่งต่าง ๆ

ในระหว่างปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖

ยอดรายจ่ายพัฒนาการ เศรษฐกิจจากแหล่งต่าง ๆ ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ ตามที่ประมาณไว้ในแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๘ เปรียบเทียบกับรายจ่าย

ตารางที่ 9

เปรียบเทียบรายจ่ายพัฒนาการ เศรษฐกิจจากแหล่งต่าง ๆ ที่ประมาณไว้ในแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ กับรายจ่ายที่เป็นจริง
ในระหว่างปีงบประมาณ 2504-2506

	2504 (9 เดือน)		2505		2506		รวม 2504 - 2506		รายจ่ายจริง + มากกว่า - น้อยกว่า รายจ่ายตามแผน
	แผน	จริง	แผน	จริง	แผน	จริง	แผน	จริง	
1. ยอดรายจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน	1,387.97	1,322.22	1,900.00	1,701.40	2,200.00	2,008.71	5,487.97	5,032.33	- 455.64
2. ยอดค้ำประมาณเงินกู้จากต่างประเทศ	904.30	490.00	1,239.50	1,244.00	937.20	1,515.00	3,081.00	3,249.00	+ 168.00
3. ยอดค้ำประมาณการช่วยเหลือจากต่างประเทศ	517.56	428.00	518.78	613.00	503.00	798.00	1,539.34	1,839.00	+ 299.66
4. ยอดค้ำประมาณการลงทุนของรายได้ของรัฐวิสาหกิจ	139.20	422.06	122.00	469.69	78.40	601.42	339.60	1,493.17	+ 1153.57
รวม	2,949.03	2,662.28	3,780.28	4,028.09	3,718.60	4,923.13	10,447.91	11,613.50	+ 1165.59

ที่มา : รายจ่ายทั้ง 4 แหล่งที่ประมาณไว้ในแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติในระหว่างปีงบประมาณ 2504-2506 คัดจากประกาศพระบรมราชโองการ เรื่องแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 77 ตอนที่ 85 วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2503 ฉบับพิเศษ ส่วนรายจ่ายจริงนั้นมีที่มาดังนี้คือ รายจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศ และความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ได้จากเอกสารที่ผู้เชี่ยวชาญของธนาคารโลกซึ่งเป็นที่ปรึกษาของสำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติได้รวบรวมขึ้นไว้ สำหรับการลงทุนจากรายได้ของรัฐวิสาหกิจได้จากเอกสารของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้พิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ

อนึ่ง ผู้เขียนใคร่ที่จะบันทึกไว้ ณ ที่นี้ว่า ยอดรายจ่ายจริงทั้ง ๔ ประเภทที่ไต่แสดงไว้ในตารางที่ ๒ นั้น อาจจะไม่ถูกต้องอย่างบริบูรณ์ เจ้าหน้าที่ผู้มอบตัวเลขเหล่านี้ให้แก่ผู้เขียนก็มิรับรองในความถูกต้องอย่างเต็มที่ของตัวเลขที่รวบรวมขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายจ่ายจริงจากงบประมาณแผ่นดินสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๐๕ และ ๒๕๐๖ นั้น เป็นเพียงตัวเลขเบื้องต้น (Preliminary) อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีความเห็นว่า การไต่ตัวเลขรายจ่ายจริงที่แม้จะไม่บริบูรณ์มา เปรียบเทียบกับรายจ่ายที่ประมาณไว้ตามแผน ก็ยังดีกว่าที่จะไม่มีตัวเลขมาเปรียบเทียบเสียเลย

จากตารางที่ ๕ จะเห็นได้ว่า ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ ยอดรายจ่ายจริงจากงบประมาณแผ่นดินน้อยกว่ารายจ่ายที่ประมาณไว้ตามแผน ๔๕๕.๖๔ ล้านบาท ยอดรายจ่ายจริงจากเงินกู้ต่างประเทศและความช่วยเหลือจากต่างประเทศมากกว่าที่ประมาณไว้ตามแผน ๑๖๕.๐๐ ล้านบาท และ ๒๕๕.๖๖ ล้านบาทตามลำดับ สำหรับการลงทุนจากรายได้ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นจริงมากกว่าที่ประมาณไว้ตามแผนถึง ๑,๑๕๓.๕๗ ล้านบาท สรุปยอดรายจ่ายทั้ง ๔ ประเภทแล้ว รายจ่ายจริงมากกว่ารายจ่ายที่ประมาณไว้ตามแผน รวม ๑,๑๖๕.๕๕ ล้านบาท

การที่ยอดรายจ่ายจริงจากงบประมาณแผ่นดินในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ น้อยกว่ารายจ่ายที่ประมาณไว้ตามแผน เป็นเพราะรายจ่ายประจำ หรือที่เรียกว่ารายจ่าย งบประมาณทั่วไปของรัฐบาลเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมาก จึงมีผลทำให้รัฐบาลมีเงินเหลือสำหรับใช้จ่ายในโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจน้อยลง ตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นถึงงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น งบประมาณทั่วไป งบประมาณเศรษฐกิจ ที่ประมาณไว้ตามแผนกับรายจ่ายที่เป็นจริงในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔-๒๕๐๖

ตารางที่ ๑๐
เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น งบประมาณทั่วไป และงบพัฒนาเศรษฐกิจที่ประมาณไว้ในแผนับรายจ่ายจริงในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖
(ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น		งบบริหารทั่วไป		งบพัฒนาเศรษฐกิจ	
	แผน	จริง	แผน	จริง	แผน	จริง
๒๕๐๔ (๔ เดือน)	๖,๑๕๐.๐๐	๖,๔๓๕.๘๐	๔,๓๖๒.๐๓	๕,๑๑๒.๖๘	๑,๓๘๗.๘๗	๑,๓๒๒.๒๒
๒๕๐๕	๘,๗๐๐.๐๐	๘,๘๕๒.๖๐	๖,๘๐๐.๐๐	๗,๑๕๑.๒๐	๑,๙๐๐.๐๐	๑,๗๐๑.๕๐
๒๕๐๖	๘,๓๐๐.๐๐	๑๐,๔๑๕.๘๐	๗,๑๐๐.๐๐	๘,๔๐๗.๐๘	๒,๒๐๐.๐๐	๒,๐๘๘.๗๑
รวม ๓ ปี	๒๓,๑๕๐.๐๐	๒๕,๗๐๔.๓๐	๑๘,๒๖๒.๐๓	๒๐,๖๗๐.๘๗	๕,๔๘๗.๘๗	๕,๐๑๒.๓๓

- ที่มา : (๑) งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น และงบบริหารทั่วไปของปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ ที่ผู้เขียนใช้คำว่า เป็นงบประมาณตามแผนนั้น ผู้เขียนคัดจาก กฤช สมบัติศิริ "การเงินเกี่ยวกับผังพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ" ประมวลคำปราศรัยและบทความเกี่ยวกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา ๒๕๐๔ หน้า ๑๑๗ แต่สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๐๔ นั้น ผู้เขียนปรับตัวเลขให้เป็น ๙ เดือน
- (๒) งบพัฒนาเศรษฐกิจตามแผน คัดจากประกาศพระบรมราชโองการ เรื่องแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
- (๓) รายจ่ายจริงทั้งสิ้นได้จากกรมบัญชีกลาง
- (๔) รายจ่ายจริงสำหรับพัฒนาเศรษฐกิจ ได้จากเอกสารที่ผู้เชี่ยวชาญของธนาคารโลกได้รวบรวมขึ้นไว้
- (๕) รายจ่ายจริงสำหรับงบบริหารทั่วไป ผู้เขียนคำนวณขึ้นเอง โดยใช้รายจ่ายจริงในงบพัฒนาเศรษฐกิจไปหักออกจากรายจ่ายจริงทั้งสิ้น

จากตารางที่ ๑๐ จะเห็นได้ว่า ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๔ - ๒๕๐๖ รายจ่ายจริงของรัฐบาลทั้งสิ้นมีจำนวน ๒๕,๙๐๔.๓๐ ล้านบาท มากกว่าที่ประมาณไว้ตามแผน ๑,๕๕๔.๓๐ ล้านบาท แต่รายจ่ายจริงสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจกลับปรากฏว่าน้อยกว่าที่ประมาณไว้ตามแผน ๔๕๕.๖๔ ล้านบาท ทั้งนี้ ก็เพราะรายจ่ายจริงในงบบริหารทั่วไปมากกว่าที่ประมาณไว้ตามแผนถึง ๒,๐๐๘.๙๔ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๑๐.๙ และจะเห็นได้ว่า รายจ่ายจริงในงบบริหารทั่วไปเพิ่มขึ้นสูงมาก กล่าวคือ ปีงบประมาณ ๒๕๐๕ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๐๔ (ปรับตัวเลขของปีงบประมาณ ๒๕๐๔ ให้เป็น ๑๒ เดือน) ๓๓๔.๓๐ ล้านบาท หรือ ร้อยละ ๕ และปีงบประมาณ ๒๕๐๖ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๐๕ เป็นจำนวน ๑,๒๕๕.๘๕ ล้านบาท หรือ ร้อยละ ๑๗.๕

การที่รายจ่ายจริงสำหรับพัฒนาเศรษฐกิจที่ใช้เงินกู้จากต่างประเทศ และการได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศมากกว่ารายจ่ายที่ประมาณไว้ตามแผน เป็นจำนวน ๑๖๕.๐๐ ล้านบาท และ

๒๕๕.๖๖ ล้วนบาทตามลำดับนั้น เขาใจว่าเป็นเพราะรายจ่ายจริงจากงบประมาณแผ่นดินน้อยกว่าที่
ประมาณไว้ตามแผน ดังนั้น เพื่อที่จะให้โครงการต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติได้รับการ
ปฏิบัติให้ลุล่วงไปตามกำหนดเวลา จึงจำเป็นต้องใช้เงินกู้และความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
มากขึ้นเป็นการชดเชย

สำหรับการที่การลงทุนจากรายได้ของรัฐวิสาหกิจที่ปรากฏจริงว่ามากกว่าที่ประมาณไว้
ตามแผนถึง ๑,๑๕๓.๕๗ ล้านบาทนั้น ได้ทราบจากคำบอกเล่าของเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งแห่งสำนักงานสภา
พัฒนาการ เศรษฐกิจว่า ตัวเลขที่ปรากฏตามแผนนั้นไม่สมบูรณ์ เพราะเป็นตัวเลขที่เก็บรวบรวมได้
จากโครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจเพียงบางแห่งเท่านั้น นอกจากนั้นแล้วยังมีความแตกต่างกันใน
เรื่องคำจำกัดความของคำว่า การลงทุน หรือการลงทุน กล่าวคือ คำจำกัดความของงบลงทุนในขณะที่
ประมาณตัวเลขเพื่อกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาตินั้น มีความหมายแคบกว่างบลงทุนที่
ใช้ถือปฏิบัติจริงในเวลาต่อมา ดังนั้น จึงทำให้ยอดงบประมาณการลงทุนจากรายได้ของรัฐวิสาหกิจที่
กำหนดไว้ตามแผนต่ำกว่ารายจ่ายที่เป็นจริงอย่างมากมาย

๓. ประมาณการรายรับและรายจ่ายของรัฐบาลที่ควรจะเป็น
ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘

ดังที่กล่าวแล้วว่า แผนพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๘ ได้ระบุว่
การกะประมาณต่าง ๆ รวมทั้งวงเงินรายรับและรายจ่ายตามแผนนั้น ถือว่าใช้ได้สำหรับระยะ ๓ ปีแรก
แต่สำหรับระยะ ๓ ปีหลัง ถือเป็นการกะประมาณในขั้นต้น ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขใหม่ ทั้งนี้^{๕๕}
เพราะปัญหาเกี่ยวกับสถิติและข้อมูลต่าง ๆ ทำให้ไม่อาจคาดคะเนเหตุการณ์ในระยะยาวกว่า ๓ ปี ได้
ในขณะที่กำลังเขียนวิทยานิพนธ์อยู่นี้ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการประมาณวงเงินดังกล่าวกำลังดำเนินการ
การประมาณอยู่^{๖๐} ถึงแม้การปรับปรุงวงเงินรายรับและรายจ่ายใหม่สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๐๗-๒๕๐๘

^{๕๕} สำหรับงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ แผนพัฒนาการ เศรษฐกิจ.....หน้า ๑

^{๖๐} ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ ธนาคาร
แห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กรมวิเทศสหการ และคณะที่ปรึกษาจากธนาคารโลก (ในตอนที่
ไปจะใช้คำว่า เจ้าหน้าที่ดังกล่าว)

จะยังมีได้ประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เพราะยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วนก็ตาม แต่ก็พอจะทราบวงเงินอย่างคร่าว ๆ ได้จากประมาณการขั้นสุดท้ายของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวไปบ้างแล้ว

ในค่านายจ่าย เจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้ประมาณการรายจ่ายทั้งสิ้นสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๐๓ - ๒๕๐๔ ไว้ ๓๖,๑๔๘ ล้านบาท โดยแยกออกเป็นรายจ่ายเพื่อการพัฒนา เศรษฐกิจประมาณ ๑๐,๕๗๐ ล้านบาท ที่เหลืออีก ๒๕,๕๗๘ ล้านบาท เป็นรายจ่ายที่ไม่เป็นการพัฒนา เศรษฐกิจอันประกอบด้วยรายจ่ายบริหาร และรายจ่ายประจำ (รวมทั้งการป้องกันประเทศ) รายจ่ายชำระเงินกู้ ดอกเบี้ย และอื่น ๆ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑

งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๓ - ๒๕๐๔

(ล้านบาท)

	๒๕๐๓	๒๕๐๔	๒๕๐๕	รวม ๒๕๐๓-๒๕๐๕
รายจ่ายบริการและรายจ่ายประจำ(รวมทั้งการป้องกันประเทศ)	๗,๓๐๓	๗,๖๗๐	๘,๑๕๐	๒๓,๑๒๓
รายจ่ายชำระเงินกู้ ดอกเบี้ย และอื่น ๆ	๖๖๗	๗๘๘	๑,๐๐๐	๒,๔๕๕
รวมรายจ่ายที่ไม่เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจ	๗,๙๗๐	๘,๔๕๘	๙,๑๕๐	๒๕,๕๗๘
รายจ่ายสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ	๓,๐๐๐	๓,๖๒๐	๓,๙๕๐	๑๐,๕๗๐
รวมงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	๑๐,๙๗๐ ^{๒/}	๑๒,๐๗๘	๑๓,๑๐๐	๓๖,๑๔๘

หมายเหตุ ๒/ ไม่รวมยอดชำระหนี้ต้นเงินกู้ในประเทศ จำนวน ๔๖๐ ล้านบาท

ที่มา : เรียบเรียงขึ้นจากเอกสารของสภาการการเงินการคลัง และจุดหมายส่วนรวม ส่วนวางแผนพัฒนา เศรษฐกิจ สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ

จะเห็นได้จากตารางที่ ๑๑ ว่า รายจ่ายบริหารและรายจ่ายประจำเพิ่มขึ้นในอัตรา ร้อยละ ๕ - ๖ ต่อปี สำหรับรายจ่ายเพื่อการพัฒนา เศรษฐกิจในปีงบประมาณ ๒๕๐๔ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๐๓ ถึง ร้อยละ ๒๑ .และปี ๒๕๐๕ เพิ่มจากปี ๒๕๐๔ ประมาณร้อยละ ๕

อนึ่ง ยอควงเงินรายจ่ายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ประมาณไว้ในตารางที่ ๑๑ นั้น ได้รวมเงินที่รัฐบาลจะต้องชำระหนี้ต่างประเทศที่รัฐวิสาหกิจกู้มาด้วย โดยจะต้องชำระในปีงบประมาณ ๒๕๐๗ จำนวน ๓๐๘ ล้านบาท ปีงบประมาณ ๒๕๐๘ จำนวน ๓๔๘ ล้านบาท และปีงบประมาณ ๒๕๐๙ จำนวน ๔๗๒ ล้านบาท รวม ๓ ปี เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๒๘ ล้านบาท เพราะฉะนั้น วงเงินรายจ่ายที่เหลือสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจตามโครงการจริง ๆ ในระหว่าง ๓ ปีหลังของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๘ จึงเท่ากับ ๘,๔๔๑ ล้านบาท แยกออกเป็น ๒,๖๘๑ ล้านบาท, ๓,๒๗๒ ล้านบาท และ ๓,๔๘๘ ล้านบาท สำหรับปีงบประมาณ ๒,๕๐๗, ๒๕๐๘ และ ๒๕๐๙ ตามลำดับ

อีกประการหนึ่งที่จะต้องบันทึกไว้ ณ ที่นี้ก็คือ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๐๗ เป็นต้นไป จะได้ออกรายจ่ายบางประเภท เช่น เงินอุดหนุนเทศบาล ที่เดิมเคยรวมอยู่ในงบรายจ่ายประจำเข้าไว้ในงบพัฒนาเศรษฐกิจ และเมื่อเปรียบเทียบรายจ่ายจริงงบพัฒนาเศรษฐกิจของปีงบประมาณ ๒๕๐๖ กับรายจ่ายที่ประมาณไว้สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๐๗ แล้ว จะเห็นได้ว่าเพิ่มขึ้นประมาณ ๑,๐๘๒ ล้านบาท เหตุผลก็คือ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๐๗ เป็นต้นไป ได้มีการขยายงานและการอนุมัติโครงการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นมาก นอกเหนือไปจากการออกรายจ่ายบางประเภทที่เคยอยู่ในงบรายจ่ายประจำ เข้าไว้ในงบพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้นแล้วด้วย

ในค่านายรับ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้ประมาณไว้ ดังแสดงในตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๑๒

ประมาณการรายรับของรัฐบาลในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘

(ล้านบาท)

	๒๕๐๗	๒๕๐๘	๒๕๐๘	รวม ๒๕๐๗-๒๕๐๘
ภาษีอากรและรายได้อื่น	๘,๑๐๐	๘,๘๒๐	๑๐,๘๑๐	๒๘,๘๓๐
รายรับจากการขายพันธบัตรและตั๋วเงินคลัง (ไม่รวมขายให้เอกชนภาครัฐแห่งประเทศไทย)	๘๐๐	๘๕๐	๘๐๐	๒,๕๕๐
ประมาณการรายรับทั้งสิ้น	๘,๙๐๐	๑๐,๖๗๐	๑๑,๖๑๐	๓๑,๑๘๐

ที่มา : สาขาการเงินการคลังและจุดคั่นหมายส่วนรวม ส่วนวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

ในการประมาณการรายได้จากภาษีอากรและรายได้อื่น ๆ นั้น เจ้าหน้าที่ตั้งกล่าวได้ประมาณขึ้น โดยเสนอความเห็นเห็นว่า รายได้จากภาษีอากรควรจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี ทั้งนี้ เพื่อมีเงินงบประมาณแผ่นดินต้องขาดดุลอย่างมากเกินควร อันจะเป็นการกระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘ และประมาณการรายรับของรัฐบาลในระหว่างระยะเวลาเดียวกันแล้ว ยอดงบประมาณจะขาดดุลถึง ๓,๗๖๘ ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓

ประมาณการขาดดุลย์ในงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘ (ล้านบาท)

	๒๕๐๗	๒๕๐๘	๒๕๐๘	รวม๒๕๐๗-๒๕๐๘
งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น ๑/	๑๐,๘๗๐	๑๒,๐๗๕	๑๓,๑๐๐	๓๖,๑๔๕
ประมาณการรายรับทั้งสิ้น ๒/	๘,๘๐๐	๑๐,๗๗๐	๑๑,๗๑๐	๓๑,๒๘๐
งบประมาณขาดดุลย์ ๓/	๑,๐๗๐	๑,๓๐๕	๑,๓๙๐	๓,๗๖๕

หมายเหตุ ๑/ ประกอบด้วยรายจ่ายบริหารและรายจ่ายประจำ รายจ่ายชำระ เงินกู้ดอกเบี้ย และอื่น ๆ กับรายจ่ายสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ คูตารางที่ ๑๑ ประกอบ

๒/ ประกอบด้วยรายได้จากภาษีอากรและรายได้อื่น ๆ รวมทั้งรายรับจากการขายพันธบัตรและตั๋วเงินคลัง (ไม่รวมขายให้แก่นาคารแห่งประเทศไทย) คูตารางที่ ๑๒ ประกอบ

๓/ คูตารางที่ ๑๕ ประกอบ

ยอดงบประมาณขาดดุลย์ของแต่ละปี ดังแสดงในตารางที่ ๑๓ นั้น เจ้าหน้าที่ตั้งกล่าวได้เสนอความเห็นในการที่จะหาเงินมาใช้จ่าย (Financing) จากแหล่งต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ ๑๔

ตารางที่ ๑๔

แหล่งที่จะหาเงินมาชดเชยงบประมาณขาดดุลย์ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘

(ล้านบาท)

	๒๕๐๗	๒๕๐๘	๒๕๐๙	รวม ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘
ใช้เงินสำรอง (Drawing down reserves)	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐	๑,๒๐๐
จากธนาคารแห่งประเทศไทย	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๑,๘๐๐
อื่น ๆ	๙๐	๓๐๘	๓๙๐	๗๖๘
รวม	๑,๐๙๐	๑,๓๐๘	๑,๓๙๐	๓,๗๖๘

ที่มา : สาขาการเงินการคลังและจุดหมายส่วนรวม ส่วนวางแผนพัฒนา เศรษฐกิจ
สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ

แต่ถ้าพิจารณาในความหมายที่ว่า งบประมาณขาดดุลย์ เท่ากับประมาณการรายได้
ทั้งสิ้นหักออกจากงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นแล้ว ยอดงบประมาณขาดดุลย์ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๑๓
จะเพิ่มมากขึ้นอีก ดังแสดงในตารางที่ ๑๕

ตารางที่ ๑๕

ประมาณการขาดดุลย์ในงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘

(ล้านบาท)

	๒๕๐๗	๒๕๐๘	๒๕๐๙	รวม ๒๕๐๗-๒๕๐๘
งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	๑๐,๙๙๐	๑๒,๐๙๘	๑๓,๑๐๐	๓๖,๑๘๘
ประมาณการรายได้ทั้งสิ้น	๘,๑๐๐	๘,๘๒๐	๑๐,๘๑๐	๒๗,๗๓๐
งบประมาณขาดดุลย์	๒,๘๙๐	๓,๒๗๘	๒,๒๙๐	๘,๔๖๘

ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘ งบประมาณแผ่นดินจะมียอด
ขาดดุลย์ ถึง ๘,๔๖๘ ล้านบาท

เกี่ยวกับการขอกู้เงินและการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในระหว่างปี
งบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘ เพื่อสำหรับใช้จ่ายในการพัฒนาเศรษฐกิจนั้น เจาหน้าที่ดังกล่าวได้
ประมาณไว้ดังแสดงในตารางที่ ๑๖

ตารางที่ ๑๖

ประมาณการ เงินกู้และความช่วยเหลือจากต่างประเทศใน
ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘

(ล้านบาท)

	๒๕๐๗	๒๕๐๘	๒๕๐๙	รวม ๒๕๐๗-๒๕๐๙
เงินกู้จากต่างประเทศ	๑,๐๓๐	๑,๕๒๐	๑,๒๙๐	๓,๘๔๐
เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ	๕๕๐	๕๙๐	๕๔๐	๑,๖๘๐
รวม	๑,๕๘๐	๒,๑๑๐	๑,๘๓๐	๕,๕๒๐

ที่มา : สาขาการเงินการคลังและจุฬารายการรวม ส่วนวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ

เท่าที่ใดกล่าวแล้ว อาจสรุปประมาณการรายรับของรัฐบาลจากแหล่งต่าง ๆ ในระหว่าง
ปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘ ได้ดังตารางที่ ๑๗

ตารางที่ ๑๗

ประมาณการรายรับของรัฐบาลจากแหล่งต่าง ๆ ใน
ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘

(ล้านบาท)

	๒๕๐๗	๒๕๐๘	๒๕๐๙	รวม ๒๕๐๗-๒๕๐๙
รายได้จากภาษีอากรและอื่น ๆ	๘,๑๐๐	๘,๙๒๐	๑๐,๘๑๐	๒๗,๘๓๐
เงินกูภายในประเทศ	๑,๘๗๐	๒,๑๕๘	๒,๒๙๐	๖,๓๑๘
รวมรายรับภายในประเทศ	๑๐,๙๗๐	๑๑,๐๗๘	๑๓,๑๐๐	๓๕,๑๔๘
เงินกู้จากต่างประเทศ	๑,๐๓๐	๑,๕๒๐	๑,๒๙๐	๓,๘๔๐
เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ	๕๕๐	๕๙๐	๕๔๐	๑,๖๘๐

ในทำนองเดียวกัน อาจสรุปรายจ่ายพัฒนาการเศรษฐกิจจากแหล่งต่าง ๆ ในระหว่างปี
งบประมาณ ๒๕๐๓ - ๒๕๐๕ ได้ดังตารางที่ ๑๘

ตารางที่ ๑๘

รายจ่ายพัฒนาการเศรษฐกิจจากแหล่งต่าง ๆ ในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๓ - ๒๕๐๕

(ล้านบาท)

	๒๕๐๓	๒๕๐๔	๒๕๐๕	รวม ๒๕๐๓ - ๒๕๐๕
ยอดรายจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน	๓,๐๐๐	๓,๖๒๐	๓,๙๕๐	๑๐,๕๗๐
ยอดกระแสประมาณเงินกู้จากต่างประเทศ	๑,๐๓๐	๑,๕๒๐	๑,๒๙๐	๓,๘๔๐
ยอดกระแสประมาณการช่วยเหลือจากต่างประเทศ	๔๕๐	๔๙๐	๕๔๐	๑,๔๘๐
ยอดกระแสประมาณการลงทุนของรายได้ของรัฐ- วิสาหกิจ ^{๒/}	๖๖๖	๔๑๔	๓๘๐	๑,๔๖๐
รวม	๕,๑๔๖	๖,๐๔๔	๖,๑๖๐	๑๗,๓๕๐

หมายเหตุ ๒/ เป็นเพียงตัวเลขเบื้องต้นเท่านั้น ผู้เขียนได้จากการสัมภาษณ์
เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

๔. ปัญหาในการหาเงินมาใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจ

จากตารางที่ ๕ จะเห็นได้ว่า เพื่อให้โครงการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๕ ได้รับการปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปนั้น รัฐบาลจะต้องพยายามจัดหา
รายได้จากภาษีอากรและรายได้อื่น ๆ ให้ได้ ๘,๑๐๐ ล้านบาท, ๘,๘๒๐ ล้านบาท และ ๑๐,๔๑๐ ล้าน
บาท ในปีงบประมาณ ๒๕๐๓, ๒๕๐๔ และ ๒๕๐๕ ตามลำดับ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ รัฐบาลจะต้องเก็บ
ภาษีอากรให้ได้เพิ่มขึ้นในอัตราอย่างน้อยร้อยละ ๘ ต่อปี

ในด้านกรูเงินภายในประเทศก็เช่นเดียวกัน กล่าวคือ เพื่อให้จะให้จำนวนขาดดุลย์ในงบ
ประมาณอยู่ในระดับที่ไม่มากเกินไปจนเป็นภาระรายต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินการคลัง

ของประเทศแล้ว รัฐบาลจะต้องพยายามให้รายรับจากการขายพันธบัตรและตั๋วเงินคลัง (ไม่รวมขายให้เอกชนการแห่งประเทศไทย) มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๘๐๐ ล้านบาท, ๘๕๐ ล้านบาท และ ๙๐๐ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๐๗, ๒๕๐๘ และ ๒๕๐๙ ตามลำดับ

รายจ่ายในการพัฒนาเศรษฐกิจที่ต้องอาศัยเงินทุนจากภายนอกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของเงินกู้หรือความช่วยเหลือจากต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน รัฐบาลจะต้องพยายามให้มีรายรับจากเงินคลังกล่าวไม่น้อยกว่า ๕,๓๒๐ ล้านบาท โดยแยกเป็นเงินกู้จากต่างประเทศ ๓,๘๔๐ ล้านบาท และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ๑,๔๘๐ ล้านบาท ถ้ารัฐบาลไม่สามารถที่จะหาเงินมาใช้จ่ายได้ตามวงเงินที่กำหนดไว้ดังกล่าวแล้ว ก็จะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานตามโครงการให้บรรลุผลสำเร็จได้นอกเสียจากว่า รัฐบาลจะมีรายรับภายในประเทศมากกว่าที่ใดประมาณไว้ว่าจะหาได้

เงินทุนอีกแหล่งหนึ่งที่รัฐบาลจะนำมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ ก็คือการลงทุนจากรายได้ของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งในระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๐๗ - ๒๕๐๙ ควรจะมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๔๖๐ ล้านบาท

เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของรัฐบาลในการหาเงินมาใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ ก็คือปัญหาที่ว่ารัฐบาลจะสามารถจัดการรายรับจากแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นนั้นให้เพียงพอแก่ความต้องการที่จะใช้จ่ายหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายได้จากภาษีอากร ซึ่งเป็นรายได้ที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิดกับปัญหาความสามารถในการจัดการรายรับของรัฐบาลก็คือ ปัญหาในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ทั้งนี้ ก็เพราะว่ารายได้จากภาษีอากรและอื่น ๆ มิได้มีมากพอที่จะนำมาใช้จ่ายตามความต้องการได้แล้ว รัฐบาลก็ต้องกู้เงินมาใช้จ่าย ในการกู้เงินเป็นการกู้จากเอกชนก็ไม่มีอันตรายอย่างไร เพราะเป็นการระดมเงินออมภายในประเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์ แต่รัฐบาลไม่สามารถกู้จากเอกชนได้ และจำเป็นต้องใช้วิธีกู้จากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ก็จะมีผลเหมือนกับกับการพิมพ์ธนบัตรเพิ่มขึ้น อันจะก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อและสูญเสียเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการรายรับของรัฐบาลนั้น จะนำไปพิจารณาในบทที่ ๕ บทที่ ๕ บทที่ ๖ และบทที่ ๗ ซึ่งกล่าวถึงภาษีอากร รัฐวิสาหกิจ การกู้ภายในประเทศ และการกู้

และการช่วยเหลือจากต่างประเทศตามลำดับ ส่วนปัญหาในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจนั้น
จะนำไปพิจารณาในบทที่ ๘.
